

KAŽDÁ ČESKÁ VLÁDA JE JAKO SNÍH. ZNAČNÁ ŠPÍNA SE UKÁŽE, AŽ KDYŽ ZMIZÍ (Z lidových pranostik poslední doby)

ČÍSLO 28* ROČNÍK VI*17. 7. 2013* (ČAS 1 – ročník XVII* Kurýr ročník VIII)

Internetový nezávislý list podporující svobodné myšlení, podnikání a vytváření občanské společnosti především v oblasti ASKIBURGIONU.

Ve druhém století našeho letopočtu žil v Alexandrii slavný astronom a zeměpisec Klaudios Ptolemaios. Podle vyprávění obchodníků a vojáků kreslil mapy vzdálených zemí. Velké pohoří na severu země, v níž podle něj žil velký národ Boiochaimů, označil jako Askiburgion. Přiložíte-li Ptolemaiovu mapu na mapu dnešní, pod Askiburgionem naleznete Nízký a Hrubý Jeseník, část Slezska i střední Moravy. I mezi tvůrci tohoto listu naleznete nejednoho učeného Boiochaima. Na sklonku 19. století si příznivci strany realistické, sdružení kolem T. G. Masaryka uvědomili, že potřebné změny společenské vyžadují více informačních zdrojů. A tak vznikl v roce 1866 list ČAS, od počátku redigovaný Janem Herbenem. V roce 1990 si vydavatelé tohoto listu vypůjčili název i původní grafickou podobu hlavičky a vydávali až do roku 2005 list ČAS v tištěné podobě. A pochopitelně v duchu názorů původní České strany lidové (realistické). Ten pak na několik let, od 3. 2. 2005 do 21. 8. 2008 nahradil internetový deník Bruntálský Kurýr. Tento internetový, dle potřeby i tištěný list ČAS je tedy pokračováním obou zmíněných periodik a měl by v této podobě vydržet co nejdéle. Což bude i dílem vás, čtenářů.

Vydává: **občanské sdružení Vlastenecký poutník, Čeladná 711, 739 12 Čeladná, v nakladatelství Moravská expedice®.** Redakce: petr.anderle@tiscali.cz; vpoutnik@tiscali.cz +420 724 100 646. Odpovědný redaktor: Petr Andrlé. Každé vydání najdete také na www.hbl.cz; www.marianka.eu. Objednávky: e-mail s předmětem ČAS* Registrace MK ČR ze dne 22. 3. 2001 evidenční číslo MK ČR E 11 345

SLOVO V ČASE ⁽³⁾

Náš polistopadový vývoj je plný záhad, což je mírný název pro něco, co se dá také charakterizovat jako „nevyřešené lumpárny a zlodějny“. Některé z nich nebudou objasněny nikdy, některé vyjdou na „světlo boží“, až jejich aktéři budou dávno mimo dosah světské spravedlnosti. Tak to někdy v životě chodí, jakkoli se s takovým stavem smířit nesmíme.

A v tu chvíli člověku přijde na mysl jedna z afér posledních, která započala premiérovou demisí a nakonec vyvrcholila pádem Nečasovy vlády. A odstartovala neuvěřitelný politický guláš, který, jako každá krize, nám umožňuje nahlédnout blíže na různá politická smetiště této země. Jsou to pohledy bohužel velice tristní.

Mohou dokonce vyústit v ono poznání, k němuž se nedávno u piva přiznal jeden můj známý, když pronesl mnohovýznamnou větu: „Já vůl, teprve nyní vidím, jak blbě jsem volil“. Radši jsem se ho neptal, které volby má na mysli, protože kdyby řekl, že všechny, nemuselo by to v té restauraci dopadnout dobře s jejich zásobami.

Celé to, nechť hodnotí lidé povolanější, my občané se můžeme podívat tomu, co jsme schopni pochopit, avšak můžeme a musíme vyjadřovat pochybnosti nad situacemi, v nichž se dějí „věci neuvěřitelné“.

Šéfové našich vlád byli v polistopadové minulosti mnohokrát konfrontováni s fakty, která je (a nejen je) při důkladném prošetření mohla dovést ke zmizení v propadlišti politických dějin. Přesto však nerezignovali, ani nepodávali demise. Z tohoto důvodu je nedávná demise Petra Nečase poněkud nepochopitelná. To, že má s ženou, která ve své úřední funkci „dře jako kůň“, poněkud nadstandartní vztahy, o tom si šeptali vrabci nejen na pražských střechách. Všeobecně bylo také známo, že jeho mimomanželská partnerka dostává nebývale vysoké odměny. A přesto nerezignoval. Ani o tom neuvažoval. Byť to ve standardních demokraciích bývá důvod k rezignaci jako vyšitý.

Najednou přijde zásah ze strany policie, justice a státního zastupitelství, který zatím ještě nevypadal a stále ještě nevypadá jako začátek nějakého obrovského zemětřesení, a několik dní poté tu máme premiérovu demisi, po níž se nečekaně pokládá celá vláda.

Tento poněkud překotný akt mohl nejprve vypadat jako nějaká „drobná“ oprava v režii ostatních. Koaliční vláda zůstane, jen bude jmenován poněkud „přijatelnější“ premiér (premiérka). Jenže autoři tohoto scénáře nějak zapomněli, že svou úlohu musí sehrát prezident, který umí dokonale využít všech možností, které mu jeho postavení dovoluje. A tak se za pár dnů zdánlivě jednoduchý a „dobře vypočítaný“ koaliční scénář zhroutil.

Naopak se objevil jiný, prezidentský scénář s Rusnokovou vládou. A nedělejme si iluze. Ona nakonec důvěru sněmovny dostane. Těch důvodů, proč se tak stane je hodně, většina z nich je veskrze materialistických.

Otázkou zůstává, proč koalice nevolila bezpečnější scénář. Premiér mohl onemocnět na přijatelnou dobu, v jejímž rámci není nutný jeho odchod z funkce. A vláda mohla vládnout dál s premiérem v zastoupení. Proč se tak nestalo? Jedním vysvětlením může být ono výše uvedené „dětinské“ uvažování koalice. Tedy to, že vše půjde dle jejich scénáře zaštitěného nezkompromitovanou Miroslavou Němcovou. S prezidentem nějak moc nepočítali. A tak se přepočítali, jak je dnes již dostatečně známo.

Jenže se nabízejí i jiná vysvětlení. Možná, že se strůjci onoho velice nešikovného konce koaliční vlády obávali něčeho horšího, co se zatím neprojevalo a možná ani neprojeví. Z čeho tak asi mohli mít strach?

Jedním z největších problémů dneška je jakási zvláštní frustrace a s ní spojená nenávist. V této souvislosti opomím pro tento text stále stoupající projevy rasismu, který je v naší společnosti latentně přítomen, mimo jiné také jako důsledek šíření xenofobie v dobách totalitních (každý kdo je jiný, je podezřelý).

Jde o to, že vládnutí v této zemi postrádá tolik potřebnou míru tolerance. Jakoby prvky třídního boje setrvaly. Opozice (ať je prezentována jakoukoli stranou) nemá pro své politické soupeře naprosto žádné pochopení. Alespoň v jejich veřejných vystoupeních, i když víme, že strany tzv. pravice a tzv. levice jsou schopny mezi sebou provádět nejrůznější pokoutní politické a ekonomické obchody (viz rozdělování funkcí v parlamentních výborech aj.)

K všeobecné nenávisti se přidávají různá hnutí založená jedinci s přehnanými ambicemi a s mesiášskými sklony, které se pod pláštíkem zachránců demokracie a skoncování s korupcí, hodlají v budoucnu podílet na tomtéž, co dnes vyčítají klasickým politickým stranám.

Ono nebezpečí, že nastane autoritativní vládnutí (jedno zda ve prospěch té či oné skupiny – strany), je dnes velice aktuální. Tento způsob je ovšem zásadním ohrožením svobody a demokracie pro nás všechny. Přitom se dnes spolu soupeřící strany nejsou schopny dohodnout na společných základních prioritách. Kdyby se jejich představitelé ocitli u lékařského vyšetření dle známé básně Jiřího Wolkeru U rentgenu, bylo by lze s jistou nadsázkou použít i básníková slova, pokud by vyšetřovaným nebyl chudý dělník, ale některý z většiny našich politiků. Pamatujete?

*To není Faustova jizba a duše zde nevchází v prokletí,
to je Roentgenův přístroj s magickou krásou XX. století,
ultrafialové paprsky pronikají tu maso, svaly a blány,
lidské tělo se zde otvírá jak dopis zašifrovaný,
neboť dnes tělo je duše a na něm psáno jest,
zda člověk se narodil pro štěstí anebo pro bolest.*

*„Pane doktore, tak těžko mi je,
jako bych v prsou olovo měl a zmije.*

*Otevřte tělo mé paprsky zářivými
a povězte, co vidět mezi nimi!“*

.....

*„I tuto tíhu, lékaři, já znám.
Však hlouběj, ke dnu, tělo prosvěťte mi!
Nejtěžší břímě naleznete tam.
Sotva je unáším. A jsem si jist,
až vypadne, že rozkymácí zemi.“*

„Nejhlouběj, chudý, vidím nenávist...“

V dnešním Německu proti sobě stojí jako političtí soupeři křesťanští demokraté (CDU/CSU 42 % preferencí) a sociální demokraté (SPD 26% preferencí). Sociální demokraté si v tomto roce připomínají významné výročí svého založení. 150 let od doby, kdy 23. května 1863 založil Ferdinand Lassalle Všeobecný německý dělnický spolek, v roce 1890 přejmenovaný na německou sociální demokracii. Její dlouhé dějiny jsou výrazně spojeny s bojem za demokracii a svobodu. Při celostátních oslavách tohoto výročí nechyběla ani kancléřka Angela Merkelová (CDU/CSU). V den oslav napsala v deníku Leipziger Volkszeitung, že tato strana je *"bojovným a nepoddajným hlasem demokracie v Německu"* a že pro ni nemá jiní slova, než respekt a uznání. Dovede si představit, že by se něco podobného mohlo stát například mezi Zaorálkem a Kalouskem, nebo mezi Nečasem a Sobotkou?

A tak jedni sní o tom, jak zcela rozdrť soupeře, druhí jak zlikvidují všechnu stávající politickou pakáž, která za nic nestojí, další dvě strany, hlásící se formálně k pravici mezi sebou soupeří a do toho se zamotávají síly, jimž se dostalo části politické moci vlastně marketingovým podvodem. A nad tím vším si mnou ruce v předtuše zítřejších zisků ti, s nimiž se původně vůbec nepočítalo.

Jak to všechno hodnotit? Dvě základní politické strany, které by v normální demokracii mohly fungovat jako již například zmíněné strany v Německu, jsou pro samé soupeření mezi sebou docela vyčerpány. V současnosti se v následujících volbách, ať již budou předčasné či řádné, dá očekávat velmi silné vítězství jakési nové Národní fronty, které jistým způsobem podpoří i současný prezident.

Co to bude znamenat? Nic, než to, že v některých věcech bude třeba začít znovu. Máme pro to všechny předpoklady. Slušné základní zákony, jsme členy evropského společenství, členy NATO, máme svobodu shromažďování, svobodu slova, nic co by bylo proti demokracii. Naopak. A pokud bychom byli tlačeni do kouta, můžeme využít všech nástrojů k tomu, aby se tak nestalo. Jak jsme na tomto místě konstatovali v minulém čísle. Jedině rozvíjení občanské společnosti může být cestou ven z marasmu, který vznikl především díky naší nepřipravenosti, našim neznalostem a také naší nezkušenosti.

Bohužel, mnozí politikové prezentují občanům dnešek, jako kapitalismus. Ten tady přátelé ve skutečnosti ještě nikdy nebyl. Zatím se jedná o vylepšený systém bolševického nazírání na svět, který je navíc poznamenán tím, že sice již neexistuje socialistické vlastnictví, ale zrovna tak nejsou skuteční demokratičtí vlastníci. Tedy jsou, ale zatím v malém počtu. Zbohatlíky do toho nemůžeme počítat.

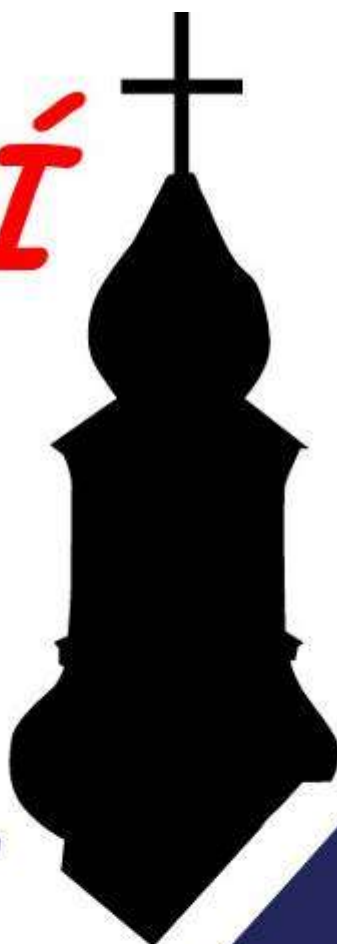
Takže končím stejnými slovy jako před týdnem. ***Do dalších dnů bychom si tedy měli přát, abychom se méně bavili a více přemýšleli, aby se více kultivovala naše politická scéna a aby občané byli více ochotni se angažovat ve věcech veřejných. To je jediné možné řešení problémů doby. Jinak se iniciativy ujmou jiní. Už to téměř začalo.***

Petr Andrlé

SVĚCENÍ KAPLE

V ZÁLUŽNÉM

*v sobotu dne
3. srpna 2013
ve 14.00
hodin*

**zálužné
občanské sdružení**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ
FARNOST
HROZOVÁ – RUSÍN,
OBEC RUSÍN

vás srdečně zvou
na

Česko-polskou pout'

**dne 4. srpna 2013
ve 12.00 hodin**

**v rusínské kapli
Navštívení Panny Marie**

**Česko-polská brožura vydaná k 20. výročí
k zakoupení tamtéž**

ZKUSTE NAPŘÍKLAD

<http://pohledzvenku.cz/>

NEBO TAKÉ

Dokumentární, populárně naučná, vzdělávací a kreativní média.
To nemá chybu.

<http://jdem.cz/2xby4>

K diskusi, k posouzení i k zamyšlení:

Není dobrého d'ábla

Jan Urban

Příspěvek diskusi o české minulosti

Motto o lži: „Avšak já vás ujišťuji, že dodržíme smlouvu, kterou jsme s vámi uzavřeli – že Československo bude svobodná a nezávislá země a že my se nebudeme vměšovat do vašich vnitřních záležitostí. Jak to budete dělat, takové to budete mít.“

(Stalinův přípitek na večeři na počest Edvarda Beneše, Moskva, březen 1945)

Motto o realitě: „Dlouho jsem věřil, že alespoň Gottwald mi nelže, ale nyní vidím, že lžou všichni bez výjimky, kdo je komunista, je lhář - je to společný rys všech komunistů, a zejména ruských. Mou největší chybou bylo, že jsem doposledka odmítal věřit, že mne i Stalin chladnokrevně a cynicky obelhával, jak v r. 1935, tak i později, a že jeho ujišťování mně i Masaryka bylo úmyslným a cílevědomým podvodem.“

(z rozhovoru s paní Posse-Brázdovou v Sezimově Ústí 19. srpna 1948)

Úvod: České myšlení i politika jsou výjimečně soběstředné a charakterizuje je téměř sebevražedná neschopnost vnímání mezinárodního kontextu vlastního postavení. Kdyby tomu tak nebylo, přišla by česká psyché o všechny ony nesmyslné, historicky nepravdivé a sebeomluvné mýty a slepoty, na kterých se od národního obrození staví vlastně celá česká „národní identita“. Podléhají tomu téměř všichni – od lůzy, přes básníky až po prezidenty. Občas se tomu někdo dokáže vzbouřit, většinou právě v konfrontaci se zahraničním prvkem nebo svědomím - jako tomu bylo v případě legií, vojáků druhé světové války, nebo části exilu, ale doma je později rychle zatlačen mimo diskuzi, do kouta, či případně do vězení. Tam musí počkat, dokud nezestárne, nebo dokud se jeho vzpoura nestane legendou, příhodnou pro momentální potřeby „české politiky“. Stejně tak jsou ovšem ostrakizovány a potlačovány hlasy obětí jakéhokoliv halasu většiny. Kritické myšlení, pravda nebo jiný než většinový názor, prostě v českých zemích nejsou, už od Karla Havlíčka-Borovského, příliš populární. Vyjděme při výkladu z jedné z vůbec nejvydařenějších českých definic národní identity, která pochází od Bohumila Doležala: „Identita nějakého lidského společenství se odehrává v prostoru mezi tradicí a programem (tj. tím, co toto společenství chce v přítomnosti a budoucnosti společně vykonat). Tato dvojítoť tradice a programu umožňuje, aby se zúčastnění mezi sebou dorozuměli (nejen jazykově, ale i věcně), aby vzali na vědomí svou sounáležitost a společně pracovali na společné věci. Tím se společenství legitimuje vnitřně (pro své členy) a činí se zároveň více či méně srozumitelným a přijatelným navenek (pro své okolí)“. (<http://bohumildolezal.lidovky.cz/cz/cz0002.html>)

Rakousko-Uhersko nebo Československo byly z tohoto pohledu jasnou tradicí i programem. Zbytkostán České republiky se i po dvaceti letech existence snaží tradici nahrazovat vyprávěnkami z devatenáctého století, a programem je snad jenom přežívání od voleb k volbám a rozkrádání evropských dotací. Vláda práva? Národní vědomí? Nepochitická státní správa? Nezávislá justice a policie? Transparentní politické strany? Nenechte se vysmát. Ve chvíli, kdy tradice, opřená o fakta a přijetí nevyhlášené historie, je nahrazována svatou vírou v neomylné vůdce (Václav Havel, Václav Klaus), vírou v národy a jejich mytologické vyprávěny nebo dokonce otevřené lži (Václav Klaus, Miloš Zeman), se národní identita stejně stává zbytečnou. Při první příležitosti bude možné ji znovu převyprávět podle aktuálních potřeb.

Příklad číslo 1 - Osvobození jako okupace: Druhá světová válka začala v září 1939 po proradném společném a koordinovaném napadení Polska nacistickým Německem a stalinským Sovětským svazem. V

důsledku německo-sovětské agrese, a následné války, zahynulo 5,6 miliónu Poláků, tedy 17,9 procenta obyvatelstva. Tři miliony z nich byli polští Židé, čtyři sta tisíc pak polských vojáků. Na předválečném území Sovětského svazu ale Stalin zahájil masové deportace Poláků na Sibiř a do Kazachstánu už v roce 1935. Východní část Polska, nazývaná Kresy, byla agresí z roku 1939 anektována k Sovětskému svazu. Šlo o více než 200 tisíc kilometrů čtverečních – tedy dvě a půl rozlohy České republiky – s více než třinácti miliony obyvatel. Poláků z toho bylo pět a čtvrt milionu. V roce 1944-45, kdy Rudá armáda vytlačila svého bývalého nacistického spojence z území Kresy, tam Poláků zůstalo už jenom 1,8 miliónu. Přes jeden milion Poláků byl potom z těchto polských území násilně vyhnán - oficiálně „odsunut“ - za nové západní hranice Sovětského svazu. Zbytek utekl. Polsku bylo sice „náhradou“ na západě darováno území až k hranici na Odře a Nise na úkor poraženého nacistického Německa, ale celková rozloha Polska se zmenšila o sedmdesát sedm tisíc čtverečních kilometrů – tedy o rozlohu Belgie a Holandska dohromady. Krádež? Okupace, agrese? Etnické čistky a vraždění? Anebo „osvobození“? Od čeho?

Poláci mají dost důvodů a sebeúcty neoslavovat konec války jako osvobození. Zcela logicky, a v souladu s fakty – genocidní likvidace polského důstojnictva a inteligence v Katyni, zrada varšavského povstání a zastavení postupu Rudé armády, včetně zablokování leteckého zásobování ze Spojenci dobyté Itálie, tak aby nacisté spolu s Varšavou zničili i celé velení a velkou část oddílů protikomunistické Armije Krajowej. Připomeňme ještě fyzickou likvidaci prolondýnského protinacistického odboje při postupu Rudé armády přes polské území, zatýkání a likvidace prolondýnských komitétů, tedy polské státní správy na obsazeném území Polska a vytváření vlastních prosovětských „národních výborů“. Poláci oprávněně chápou konec války jako pouhou výměnu jedné okupace nacistického agresora za novou okupaci sovětskou.

Komunistický režim jim byl vnucen násilím, když Sovětský svaz namísto legální exilové vlády v Londýně nastolil svoji vlastní loutkovou „vládu“ – bez ohledu na skřípání zubů západních spojenců. Výsledkem byla občanská válka, která trvala až do roku 1947. U nás se o tom neví, protože nechce vědět. Je obrovskou zásluhou mimořádného zjevu české žurnalistiky, Luboše Palaty, který se jako jeden z pouhých dvou novinářů v českých médiích (druhým, a posledním, je občas Bohumil Doležal), dlouhodobě zabývá kontexty Střední Evropy, že na tyto problémy začal poukazovat (naposledy LN, 9.5.2013). Do roku 1990 se ani nesmělo mluvit o tom, že několik jednotek polských partyzánů (odhaduje se celkem kolem patnácti set mužů) se před koncem války přesunovalo a probíjávalo přes české území do amerického pásma, jenom, aby se vyhnulo sovětské okupaci. Desítky tisíc polských zahraničních vojáků se po válce raději nevrátili domů vůbec. Ze sto dvaceti generálů polské zahraniční armády se do komunisty ovládaného Polska vrátilo jenom devět. Ještě jedenáct let po skončení války vedl legendární generál Władysław Anders ulicemi Londýna přehlídku více než dvaceti tisíc bývalých polských vojáků v exilu. Osvobození nebo okupace?

Československá analogie: Československý/český pohled na stejný konec stejné války je proti tomu postižen nepochopitelnou slepotou. Všechna fakta byla a jsou známa. Ale jako by je nikdo nechtěl vidět. Ani v minulosti, ani dnes. Jediný rozdíl, který přitom lze najít mezi osudem a okupací Polska a Československa na konci druhé světové války je v tom, že československá „demokracie“ proti sovětské okupaci ani náznakem nebojovala. Československá „demokracie“ si o sovětskou okupaci sama řekla. Začneme u začátku války. Mnichovem zmrzačené Československo s dobrovolně oklešťovanou demokracií se v březnu 1939 rozpadá. Fašistický Slovenský štát se jako třetí gangster nadšeně zúčastnil německo-sovětské agrese do Polska. Českoslovenští komunisté prohlásili válku za imperialistickou. Moskevské vedení KSČ vystoupilo ostře proti Benešově vyhlášení válečného cíle obnovení ČSR. Tu měl, podle KSČ, nahradit širší státní celek sovětských republik. Jenomže nejenom komunisté, ale i exilový prezident Edvard Beneš i vláda se pak po napadení Sovětského svazu po zbytek války mohli přetrhnout, aby ve všem vyšli vstříc přáním maršála Stalina – bez ohledu na demokracii. Marné bylo i varování generála Heliodora Píky, který už v srpnu 1941 varoval prezidenta Beneše, že cílem Sovětů není obnova Československa, ale diktatura proletariátu. Vedení KSČ – Gottwald a Kopecký – se o tom z Londýna dozví, a požadují Píkovo odvolání. Generál Heliodor Píka neví, že si tím podepsal rozsudek smrti. S přibližujícím se koncem konfliktu, který měl znovu překreslit hranice ve Střední Evropě, se to jenom zhoršovalo. Od poloviny roku 1944 sovětské vedení blokovalo výstavbu československého armádního sboru, odmítalo nebo dokonce nechávalo vypovídat československé důstojníky, poslané ke sboru z Londýna, jen aby je nahrazovalo vlastními prokomunistickými kádry. Prezident Beneš i vláda to, bez výjimky, tolerovali.

Že si Stalin ukradl Podkarpatskou Rus, bylo pak tak nějak úplně samozřejmé, a nestálo za to o tom vůbec mluvit. Tisíce lidí bylo odvečeno do lágrů, mučeno nebo zavražděno – tentokrát ale už s přímou pomocí stovek sovětských agentů v československém armádním sboru. Desítky let se oslavovala jatka úplně

zbytečné a nakonec zastavené karpatsko-dukelské operace, ve které Stalin nechal první československý armádní sbor úmyslně vykrvácet a zdecimovat. V dějinách této války neexistuje jiná operace, při které by zahynulo devadesát procent důstojníků jednotky – a naprostá většina z nich náhodou patřila právě k důstojníkům, poslaným z Londýna. Pravdou je i to, že čtvrtý ukrajinský front úmyslně a z čistě politických důvodů zdržoval dopravu druhé paradesantní brigády na podporu Slovenského národního povstání, dokud nebylo pozdě, a dokud už neměla sebemenší šanci na udržení povstaleckého území proti nacistickým protiútokům. I ona potom v ústupových bojích při přechodu Nízkých Tater prakticky vykrvácela.

Souběžný postup Rudé armády v rovinatých terénech Polska a Maďarska by přitom ve stejné době sám o sobě donutil německé jednotky na Slovensku k ústupu, protože žádný vojenský velitel by nevystavil svoje jednotky bez letecké podpory a bezpečných zásobovacích tras nebezpečí obklíčení. V Polsku se však fronta v kritické chvíli na podzim 1944 na čtyři měsíce na příkaz z Moskvy zastavila. V Maďarsku, kde měla Rudá armáda více než dvojnásobnou převahu v počtech vojáků i techniky, poslalo sovětské velení namísto vytlačování nacistických armád z co největšího území, kterým by se uvolnila cesta na Moravu a do Čech, svoje jednotky proti těžce opevněné Budapešti. Jenom v této další nesmyslné tzv. budapešťské operaci ztratila Rudá armáda přes tři sta tisíc mužů.

Nejdůležitějším známým, ale nepochopeným a „neviděným“, historickým faktem je to, že celá Svobodova armáda byla ovládána i zevnitř komunistickou agenturou „osvětových a kádrových důstojníků“, kteří byli prakticky bez výjimky fanatickými agenty stalinských zvláštních služeb. Autor si zde dovoľí ocitovat dva výroky jednoho z této agentské skupiny, partyzánského komisaře brigády Mistra Jana z Husí, a pozdějšího vyšetřovatele ZOB Miroslava Picha-Tůmy: „My jsme nebyli českoslovenští komunisté – my jsme byli komunisté sovětsí“. Výrok druhý: „Pro nás válka nikdy neskončila“... (opakované výroky z řady osobních rozhovorů s autorem – osmdesátá léta minulého století. Z rozhovorů vzniklo na jedenáct hodin magnetofonových záznamů, které měl v držení syn Miroslava Picha-Tůmy). Československý armádní sbor nebyl armádou Československé republiky. Ve skutečnosti byl pouze nástrojem k ovládnutí všech československých bezpečnostních a silových složek poválečného státu ve prospěch stalinistického sovětského okupanta. Znovu je třeba připomenout i desítky takzvaných organizačních a zpravodajských výsadků, které kromě rozvědek frontů ke konci války posílala na Slovensko a do protektorátu i NKVD. Jejich hlavním úkolem bylo zajištění archívů a zpravodajských sítí gestapa, sledování vlasovců a hlavně, příprava prokomunistických národních výborů pro převzetí moci bezprostředně po skončení války. (Takové úkoly měly třeba výsadky na území Protektorátu: Zarevo – prosinec 1944, Promin – březen 1945, kpt. Olesinskij – duben 1945, Vperjod – březen 1945 nebo Fakel březen 1945.)

I zdržení osvobození Prahy v květnu 1945 bylo vojensky nesmyslné. Americké jednotky mohly být v Praze nejpozději šestého května. Wehrmacht v té chvíli nestál o nic jiného, než o zajetí na západě. Čistě politický, a velmi špinavý kšeft, ve kterém generál Eisenhower ustoupil náčelníku generálního štábu sovětské armády Alexeji Antonovovi měl být, a nebyl, pro československou politiku významným signálem. Sovětské velení razantně odmítlo Eisenhowerův návrh ze 4. května, aby americké jednotky mohly postoupit až po západní předměstí Prahy. Sověti ale měli jiné plány. Potřebovali být „osvoboditeli“ hlavního města. Do devátého května, kdy se konečně od Berlína dostali do Prahy, zemřely v pražském povstání stovky lidí. Povstání mohlo skončit nejméně o tři dny dříve. Sovětskému svazu nikdy nešlo o osvobození demokratického Československa, ale o jeho postupnou okupaci a změnu režimu. Kromě Finska, které si demokracii dokázalo ubránit i za cenu odstoupení obrovského území v Karélii, neutralitu, a které k tomu sovětským vítězům poskytlo ekonomické výhody a na deset let i vojenské základny na svém území, neexistuje jediná Sovětskou armádou „osvobozená“ země, která by neskončila ve Stalinově područí. Osvobození nebo okupace? Toto konstatování neubírá nic na hrdinství tisíců bojovníků proti nacismu v československých a statisíců v sovětských uniformách. Oni bojovali, krváceli a umírali za svobodu svojí vlasti. Ti, co je často vědomě posílali do zbytečných útoků a nechávali je masakrovat, to dělali v cizích službách. Když o tom bývalý velitel armádního sboru a stárnoucí československý prezident Ludvík Svoboda chtěl na počátku sedmdesátých let vydat konečně alespoň částečné svědectví, zakázali i po těch letech sovětsí „soudruzi“ vydání druhého dílu jeho prezidentských pamětí, a druhé vydání prvního dílu muselo jít do stoupy. Hotový rukopis druhého dílu musel být zničen. Zahraněčí moc, schopná ještě po třiceti letech zakázat prezidentovi „suverénní“ spřátelené a spojenecké země, aby vydal svoje válečné paměti? Okupace nebo osvobození?

Zasloužil se prezident Beneš o stát?: Naivita a zaslepenost prezidenta Beneše a většiny tzv. „demokratických“ československých politiků je z pohledu historických faktů jenom těžko pochopitelná. Až nesoudná neschopnost vyrovnat se s ponížením Mnichova, posílená všeobecným antiněmectvím v české společnosti, z něj udělala doslova slepou Stalinovu loutku. Na rozdíl od Polska tak pro sovětské okupanty

nebylo nutné jít v Československu cestou hrubého plošného násilí a vyvolání občanské války. Prezident Beneš totiž sám „demokraticky“ odevzdal do rukou Stalinovi absolutně poddaných komunistů pro budoucnost demokratického státu rozhodující silová ministerstva obrany a vnitra, a tím i faktickou moc ve státě. Okolnosti přijetí takzvaného Košického vládního programu připomínají ze všeho nejvíc Velkou říjnovou socialistickou revoluci, která ve skutečnosti nebyla socialistická, a proběhla až v listopadu. Dokument, oficiálně podepsaný zástupci exilových stran v Košicích 5. dubna 1945, byl ve skutečnosti pod sovětským tlakem podepsán v Moskvě už 29. března. Zástupci londýnského exilu přijeli na jednání naprosto nepřipraveni a v čele s churavějícím prezidentem nebyli ani na chvíli schopni odolávat tlaku zástupců KSČ. Vedle silových resortů komunisté dostali i klíčové ministerstvo zemědělství, které brzy rozdělovalo půdu a nemovitosti po odsunutých Němcích, samozřejmě, především „svým lidem“, ministerstva školství i informací a osvěty - celkem osm míst v pětadvacetičlenné vládě, ve které navíc její předseda Zdeněk Fierlinger a někteří další nekomunističtí ministři byli KSČ zcela loajální. Komunistická strana kromě toho řídila i Fond národní obnovy, který měl spravovat ostatní majetek, získaný odsunem německého obyvatelstva. Nikdo už se nedopátrá, kam později zmizela většina z odhadovaných padesáti až šedesáti miliard korun z tohoto majetku. Kam zmizelo prvních čtyři sta vagónů kořisti z pohraničí, které oddíly Obranného zpravodajství už v červnu a červenci 1945 přivezly do Prahy?

Obsah Košického vládního programu je svým kapitulantstvím vůči Stalinovu Sovětskému svazu srovnatelný snad jenom s diktátem tzv. moskevského protokolu ze srpna 1968. Benešovi záleželo výhradně na udržení svého prezidentského titulu a tím i „odčinění Mnichova“. Ve všem ostatním komunistům podlehl a zradil i svoje veřejně opakované sliby domácímu nekomunistickému odboji, že bez jeho stanoviska se o ničem nebude rozhodovat. Článek III Košického vládního programu se týká armády.

„Vláda, oceňujíc výjimečné zásluhy Rudé armády o naše osvobození i její rozhodující úlohu v zajištění naší budoucnosti a vzdávající hold nedostižnému vojenskému umění, bezpříkladné sebeobětavosti a bezmeznému hrdinství jejich příslušníků – chce ještě více upevňovat bojovou spolupráci čs. armády s Rudou armádou a vidí v ní vzor pro budování nové, skutečně demokratické, antifašistické čs. armády“. „Aby bylo umožněna co nejužší bojová spolupráce s Rudou armádou, nutná v zájmu vítězství i naší budoucnosti, budou organizace, výzbroj a výcvik nové čs. branné moci stejné, jako organizace, výzbroj a výcvik Rudé armády. Tím bude současně umožněna účinná pomoc Rudé armády a dosaženo dokonalého využití jejich neocenitelných bojových zkušeností“.

„Aby naše armáda byla vychovávána v duchu státním, demokratickém a antifašistickém, chce vláda jednou provždy skoncovat s tzv. „nepolitičností“ armády....“ „Aby byla mezi všemi příslušníky branné moci vypěstována a udržena i za nejtěžších bojových podmínek a zkoušek vysoká bojová morálka a vysoký antifašistický demokratický duch, bude ve všech vojenských jednotkách, složkách a ústavech zřízena instituce „osvětových důstojníků“, kteří budou zástupci příslušných velitelů v oboru výchovy a osvěty a u vyšších velitelství budou řídit oddělení výchovy a osvěty. Řídícím výchovným orgánem bude v rámci MNO „hlavní správa výchovy a osvěty“, jejíž náčelník bude přímo podřízen ministru národní obrany“... „Odpovědná úloha tu připadá aparátu „obrného zpravodajství“, který musí být vybudován z nejspolehlivějších lidí v samostatný orgán, odpovědný vyšším velitelům“. Vláda „vyžádá si pro přechodnou dobu profesory a instruktory od Rudé armády pro vlastní vojenské školství“.

Jinými slovy – nikým nevolená vláda a prezident v kritické chvíli formování základů poválečného státu programově odevzdávají nejdůležitější mocenský nástroj - armádu, její výcvik a zajištění výzbroje, zpravodajskou činnost i vojenské školství - do rukou cizí, zjevně nedemokratické, moci. Cynismus tohoto „vládního programu“ je v tom, že za úmysl „vlády“ vydává popis už existující situace. „Obranné zpravodajství“, podléhající výlučně sovětské rozvědce, ovládalo čs. armádní sbor už od svého vzniku – v lednu 1945. V Polsku nebo ve Finsku by se to považovalo za velezradu. My tomu říkáme osvobození a budování demokracie. Článek IV vládního programu je potom otevřeně nehodný demokratického státu, dbajícího na svoji nezávislost. V dubnu 1945 je už Podkarpatská Rus ukradena Sovětským svazem, jehož diktatura už na podzim 1944 násilně mobilizovala československé občany do Rudé armády. Na přelomu října a listopadu proběhly „první svobodné volby“ v režii NKVD. Nikdo jiný než komunisté nesměl kandidovat. Voliče podle seznamů svázela do volebních místností Rudá armáda a oddíly NKVD. Voliči pod dozorem vhadzovali do urn pouze jeden seznam kandidátů, na kterém nesměli dělat žádné změny. Jen o čtyři týdny později požádal sjezd takto zvolených delegátů o připojení „Zakarpatské Ukrajiny“ k Sovětskému svazu. 8. prosince sovětské úřady násilím vyhnaly představitele československé vlády ze země. O pět měsíců později českoslovenští „politici“ napíší do „vládního programu“:

„Vyjadřujíc neskonale vděčnost českého a slovenského národa k Sovětskému svazu, bude vláda pokládat za neochvějnou vůdčí linii československé zahraniční politiky nejtěsnější spojení s vítěznou slovanskou velmocí na východě. Smlouva československo-sovětská z 12. prosince 1943 o vzájemné pomoci, přátelství a poválečné spolupráci bude určovat pro veškerou budoucnost zahraničně politickou pozici našeho státu. S pomocí Sovětského svazu bude dovršeno osvobození Československé republiky, aby tak s jeho oporou byla navždy zajištěna její svoboda a bezpečnost a aby za všestranné součinnosti se Sovětským svazem byl národům Československa zabezpečen pokojný rozvoj a šťastná budoucnost“. „Vláda bude od počátku uplatňovat praktickou součinnost se Sovětským svazem, a to ve všech směrech – vojensky, politicky, hospodářsky, kulturně“... A aby té poníženosti a vzdání se vlastního názoru nebylo dost, ještě úryvek z článku XV: „Zcela nově bude vybudován i v kulturním ohledu náš poměr k největšímu našemu spojenci-SSSR. K tomuto cíli nejen bude z našich učebnic a pomůcek odstraněno vše, co tam bylo antisovětského, mládež bude i náležitě poučována o SSSR. Ruský jazyk bude proto v novém učebním plánu z cizích jazyků na prvním místě. A bude postaráno i o to aby naše mládež nabyla potřebných vědomostí o vzniku, zřízení, vývoji, ekonomii a kultuře SSSR. Na univerzitách k tomu účelu budou zřízeny i nové stolice: dějin SSSR, ekonomiky SSSR a práva SSSR“.

Zcela jistě se dá předpokládat, že nemělo jít o výklad zločinů stalinismu, uměle vyvolaného hladomoru na Ukrajině, zničení rolnictva, vedení agresivních válek a vyvražďování opozice. Otázku Podkarpatské Rusi, nazvané v programu už sovětským termínem Zakarpatská Ukrajina, v duchu patolízalské reálpolitiky vyřeší necelých pět řádků textu: „Vláda si přeje, aby otázka tato byla vyřešena podle demokraticky projevené vůle karpátoukrajinského lidu a v plném přátelství mezi Československem a Sovětským svazem, a jest přesvědčena, že tomu tak skutečně bude“. Je jenom těžko uvěřitelné, že se dodnes udržuje představa o nesporně demokratickém charakteru československé vlády a zřízení v letech 1945-1948. Prezident Edvard Beneš (a nejenom on) obětoval demokratické instituce a zásady svojí osobní mstě za Mnichov. Nezasloužil se o stát. Zasloužil se nejprve o jeho oslabení, a pak i zničení. Jeho pozdní prohlédnutí bylo už jenom tragickým epilogem nemocného bezmocného starce, který si nepřipustil, že se už před lety stal nejlepším spojencem diktatury, která zničí jeho republiku – a který neuměl odejít.

Diskuze o totalitě: Není pozitivně směřujících totalit, jako není dobrého ďábla. Stačí, když dobře organizovaná skupina ovládne společnost strachem nebo nenávistí k jakkoliv definovanému nepříteli. V obou případech jde kritické myšlení, a s ním i demokracie, stranou. Smysl parlamentu, svobody vyjádřeného názoru a voleb je oslabován k nule, přestože „režim“ s velkou pečlivostí udržuje jejich formální rituál, zbavený obsahu, při životě. Namísto hledání konsenzu je nastoleno vylučování nestejných. Vítězí otevřeně nedemokratické zákulisní tahy, a v nich ten mocensky silnější a bezohlednější. A je zcela nepodstatné, zda je totalitu možné popsat jako násilnou diktaturu jedné ideologie či strany, reakci na tlak agresora zvnějšku, jako tomu bylo v době československé Druhé republiky, nebo zda je převlečená za pseudorevoluční výdobytek „dočasně omezené plurality“ Národní fronty roku 1945. Československo bylo v období let 1945-48 zraněným poválečným nestabilizovaným a nedemokratickým systémem - totalitním režimem de facto. Byla to země ještě před koncem války od východu obsazovaná a okupovaná vlastními komunisty v cizích službách, jejichž jediným cílem bylo demokracii zničit a nastolit diktaturu. Blábolení alkoholika Klementa Gottwalda o „československé cestě k socialismu“, nebo přísliby o tom, že „v Československu kolchozy nebudou“, mohl brát vážně jenom politický slepec. Nekomunistický politický establishment pro svoji naivitu a slepé spoléhání se na nemohoucího prezidenta Beneše nepředstavoval pro Moskvou cvičené komunisty žádného protivníka.

KSČ už od léta 1945 bez odporu prezidenta nebo „demokratických“ stran budovala svoje vlastní ozbrojené oddíly Závodní stráže (Závodní milice), které se v únoru 1948 pouze přejmenovaly na Lidové milice. To, že formálně Závodní stráž patřila sjednocené (komunisty řízené) Ústřední radě odborů – a ne přímo KSČ - byla jenom trapná zástěrka. Velká část původní výzbroje Závodní stráže z roku 1945 přitom pocházela přímo od Rudé armády, nebo z ilegálních skladů zbraní, kontrolovaných KSČ. 23. února 1948 bylo potom na otevřeně nezákonný rozkaz komunistického ministra vnitra Václava Noska ze Zbrojovky Brno podle předem připraveného plánu Lidovým milicím po celé republice rozvezeno deset tisíc pušek a dva tisíce samopalů. Šlo od samého začátku, tedy už od konce války v květnu 1945, o nástroj, určený ke zničení parlamentní demokracie, ne k její obraně. Považovat stav, ve kterém je jedné politické straně dovoleno se ozbrojovat, za demokratický, lze jenom s obtížemi. Jak to, že ještě v roce 2013 může být Edvard Beneš, který s budováním této komunistické kopie nacistických SA souhlasil, považován za symbol „demokracie“?

KSČ nejpozději od roku 1943 vytvářela i síť sympatizantů-agentů v ostatních politických stranách, v okolí prezidenta, a později i v parlamentu, jako svoji vlastní vlivovou a zpravodajskou agenturu.

KSČ nebyla nikdy ve svojí historii klasickou politickou stranou v demokratickém prostředí. Byla to, aniž by o tom velká část jejích členů nutně musela vědět nebo se na tom aktivně podílet, bojová organizace, programově ne-československá, a považující se za součást světového boje proletariátu, řízeného z Moskvy. Pouze k Moskvě a sovětským soudruhům cítila loajalitu a zodpovědnost. Československo bylo pro KSČ pouze bojištěm příštího třídního konfliktu. Vedení této bojové organizace bylo zcela podřízeno Moskvě, což posílilo i více než sedm let, které tam Gottwald a jeho skupina věrných strávila mezi roky 1938-1945. S jejím souhlasem pak sovětské zpravodajské služby mezi československými komunisty a uprchlíky vyškolily už v době války nejméně stovky sobě loajálních špiclů. Mluvíme tedy o skupině, která i po konci války nadále zůstala loajální a řízená cizí agresivní mocí, odmítající obnovení demokratického státu. Nebo existuje někdo, kdo by nejkrvavějšímu z diktátorů Josefu Stalinovi přiznal úmysl někde budovat něco jiného než „diktaturu proletariátu“?

V Československu se tedy komunisté stali už v květnu 1945 vládnoucí pátou kolonou bez protivníka. Je ovšem nutné přiznat, že v jejich provedení šlo o obdivuhodnou zpravodajskou operaci a skvěle provedenou mocenskou hru, postavenou na dokonalé znalosti prostředí a možností, v tomto případě slabosti, protivníka. Tradiční česká neochota vnímat mezinárodní kontext vlastního postavení ve svojí zacyklenosti nutně plodí i neschopné elity, které se mezinárodnímu srovnání a zodpovědnosti vyhýbají. Jestliže Tomáš Garrigue Masaryk byl ještě mezinárodně zodpovědným a uznávaným politikem, který do střední Evropy přinesl pokus o nadčasový „americký“ ústavní občanský systém, který nadřazoval demokracii a občanství nad etnicitu, byl Edvard Beneš jenom mezinárodně trpěným, do sebe zahleděným sólistou, který jako řešení problémů demokratického státu zvolil pseudomonarchistický způsob rozhodování, podřízení se komunistům a opření se o Velkého bratra na Východě. Znovu nutno připomenout kontrast rozhodnutí Finska, které i jako poražený stát druhé světové války, přes obrovské ztráty a tlak Moskvy, dokázalo demokracii ubránit. Proč ne Československo?

Není měkkých totalit. Současná diskuse o tom, které období komunistické nadvlády bylo, anebo už nebylo, „totalitní“ je, mírně řečeno, mimo podstatu problému. Československá společnost byla už od Mnichova, tedy od podzimu 1938, vystavena tlakům, kterým nedokázala čelit demokratickým způsobem. Brutalita nacistického záboru odstoupených území a nesmírné problémy s přijetím stovek tisíc odsunutých Čechů (pro nouzové ubytování muselo být použito i šest tisíc železničních vagonů) ale nikdy nemohou omluvit českými orgány a institucemi dobrovolně přijaté protizidovské a protiromské zákony a vyhlášky, štvance proti lidem, jako byli Karel Čapek, Ferdinand Peroutka nebo už mrtvý prezident Masaryk, vylučování Židů z advokátní a lékařské komory nebo instalaci romských koncentráků. Pokud tedy má česká debata o „totalitě“ mít smysl, měla by začít rokem 1938.

Válka a okupace přitížily nedemokratických „řešení“ už jenom prohloubily. Rok 1945 neznamenal získání suverenity - byl jenom výměnou okupantů. Země se sama vzdala demokracie ve jménu pomsty a vzdušných zámků iluzorního „československého socialismu“ pod ochranou stalinismu. Komunistický režim byl totalitní po celou dobu svojí existence. To, že svoje odpůrce na konci padesátých let přestal vraždit a popravovat, na tom nic nemění. Západní vojáky, a kohokoliv, kdo nesouhlasil, potlačoval až do roku 1989. V určité chvíli je jenom přestal zabíjet. Nikdy neuznal jejich hrdinství, nikdy nepřestal potlačovat jiné názory, nikdy nepřestal vyžadovat úplný, tedy totální, souhlas. Až do konce diktoval svoji interpretaci minulosti i současnosti pod trestní sankcí.

Ani historický fakt, že část komunistů v šedesátých letech nejenom, že odmítla zločiny stalinismu, ale pokusila se prosadit zrušení cenzury a jistou demokratizaci systému, neumenšuje jeho totalitní charakter. Ano, i v komunistické straně byli tisíce lidí s charakterem a mravností, kteří do ní vstupovali v naivní reakci na zločiny nacistické okupace. Nádherný sen o komunismu, tak blízký biblické vizi vykoupení a věčného štěstí, doplněná o sen budování spravedlivějšího světa teď hned, jim na dlouhá léta znemožňovaly vidět a vnímat skutečnost. Otřes roku 1968 pro ně byl zkouškou charakteru, a následný pád mezi i jejich oběti byl vykoupením jejich mravnosti. Nelze se nesklonit před předválečným komunistou, který v osmdesátých letech – po letech v odboji a po vyloučení v pookupačních čistkách po roce 1968 - říkal: „Omluva neexistuje. Jako komunista jsem byl součástí vraždicí mašinérie, i když jsem sám třeba nikomu neublížil“. Zločinci a vlastizrádci z roku 1945, jako byli Viliam Šalgovič a Karol Pazúr, nebo ti novější, jako Vasil Bilak a další, byli a zůstali u moci. A když hrozilo, že by o ni mohli přijít, přijely znovu sovětské tanky a na dalších dvacet let je u moci udržely. Stalinističtí agenti SMĚŘŠ z doby války byli v okamžiku krize opět na scéně a na výsluní moci – i usvědčení vrazi, jako byli Karol Pazúr, ještě v sedmdesátých letech vysoký funkcionář Svazu protifašistických bojovníků nebo Karel Vaš, který se ještě na počátku sedmdesátých let objevil na Filosofické fakultě University Karlovy, aby společně se sovětskými pedagogy zvýšil uvědomění studentů. To, že už vrazi nemohli nebo nesměli otevřeně vraždit, ještě nedělalo z totalitního režimu něco demokratičtějšího. Snad

nikdo nezapomněl na skutečnost, že jednotky Lidových milicí byly dopraveny do Prahy ještě v listopadu 89, a jenom čekaly na rozkaz k ozbrojenému zásahu – který, bohudík, nepřišel. Ale kdyby přišel, střílely by stejně, jako v roce 1953 v Plzni, nebo v roce 1969 v Praze a v Brně. Mlátily by demonstranty stejně brutálně, jako v letech 88-89 v Praze. Nikdo z milicionářů za to nikdy nebyl postaven před soud.

Vynucená proměna. Fakt, že diktatura mohla v industrializované a vzdělané zemi, jakou bylo Československo, po většinu doby své nadvlády fungovat s výrazně menším použitím násilí, než na začátku, neznamená, že nebyla násilná, nebo se stávala méně totalitní. Diktatury se nestávají osvícenějšími, mohou se pouze měnit v jiné formy oligarchické nadvlády. Všechny modely klasických totalitních systémů se v podobných podmínkách zhruba od šedesátých let postupně proměňovaly – a to vynuceně, ve střetu s narůstající rolí spotřebního způsobu života a vlivem televize. Srovnání s Polskem a Maďarskem v tomto období (1944-1989) ukazuje nejenom podobnost společensko-ekonomických proměn, ale i to, jak devastujícím způsobem, a na jak dlouho, byl vývoj Československa ovlivněn dobrovolností přijetí komunismu v roce 1945 a bezcharakterně stupidní loajalitou komunistických špiček k Moskvě. Je ironií, že právě ta je nakonec, po více než čtyřiceti letech, přivedla k jejich dočasné záhubě. Demokracie a komunismus jsou neslučitelné. Totalitní ideologie se pouze modernizují. Slobodan Milošević se stal v devadesátých letech minulého století prvním postmoderním diktátorem, který dokázal zemi po řadu let vládnout tím, že vedle politické policie ovládal i státní televizi a rozhlas, a vedl několik válek, kterými mobilizoval společnost. K uvolnění napětí umožnil emigraci nespokojenců, a dovolil dokonce udělit několik málo slabých vysílacích frekvencí pro opoziční rádia a televizi. Znamenalo to jediné – celá opozice se shlukla kolem těchto možností jako můry k lampě – a o to snazší byla její kontrola. Milošević musel prohrát čtyři války a musela nastoupit nová mladá generace, která otevřela zcela nový konflikt s mocí, který teprve diktaturu smetl.

Motto: *„Budete nejsilnějším prvkem v novém režimu. A já ten prvek budu vždy podporovat... Bude-li naše dohoda upřímná a čestná, pak budou komunisté a Beneš znamenat sílu, kterou nikdo nezdolá.“*

Edvard Beneš na jednání s vedením moskevského vedení KSČ, prosinec 1943.

Přesně před šedesáti šesti lety, v noci na desátého července 1947, se československý prezident Edvard Beneš zhrotil a sotva přežil další těžký záchvat mrtvice. Jenom pár hodin předtím se dozvěděl, že sovětský diktátor Stalin dal československé delegaci, která právě dorazila do Moskvy, jasné ultimátum, že do čtvrté hodiny odpolední jedenáctého července, musí vláda suverénní Československé republiky odvolat svoji již schválenou účast na Marshallově plánu. Pokud existuje něco jako historická spravedlnost, pak Beneš v té chvíli pochopil, že stojí před Božím soudem. Pro miliony obětí jeho naduté ješitnosti je to jenom slabá útěcha. Edvard Beneš byl v osobním i politickém životě doktrinář a sebestředný bolestín, který nesnášel i jen náznak nesouhlasu. Po desítky let byl jenom žárlivým Masarykovým úředníkem a mladším partnerem, s nezkrtnou ambicí dostat se jednou na jeho místo, přesto, že postrádal jeho schopnosti i charisma. Masarykův lidský úspěch mezi intelektuály i prostými lidmi nesnášel, a mohl ho nahrazovat jenom mocenskou pompézností úřadu. Byl odvarem průměrnosti, pletichářským produktem měšťanského českého devatenáctého století, intrikánem bez odvahy, obětí vlastních fikcí a, přinejmenším, spolutvůrcem vlastních porážek a neúspěchů. Měl tak velký strach z neúspěchu, že nakonec prohrál úplně všechno. Je mimořádně absurdní, že Beneš, který ve strachu o svoji osobní pozici prodal demokracii a vlast stalinské diktatuře, může být ještě v jednadvacátém století pro velkou část české politiky a společnosti symbolem demokratického politika nebo národního demokrata. I tato absurdnost však má svoji, pravda, poněkud zvrácenou, logiku. Ufňukané narodnictví, vzešlé v českém prostředí v devatenáctém století z národního obrození, odmítlo demokratickou, masovou vzdělaností vytvářenou modernizaci, ve jménu o jazyk opřené mocichtivé mýtotvorby. Někde tady, symbolizováno sporem o pravdivost a neslučitelnost svobody vědy a umění vůči „politice národa“ ve věci takzvaných Rukopisů, se poprvé v moderní podobě projevuje slabina, která bude generaci po generaci ovládat a oslabovat české politické a kulturní myšlení. Jde o ne-lidskou, a tedy ne-politickou, snahu dopátrat se bez činu, nasazení a možnosti omylu - pouhým přemýšlením a teoretizováním - ideálního, absolutně platného modelu štěstí (pravdy, národa, státu) a hodnot k němu vedoucích. Tato neústupná absolutistika českého myšlení je však ve skutečnosti jen hledáním momentálně a zdánlivě nejvýhodnějšího řešení pro potvrzení té které poučky, a především, zvýhodnění nebo glorifikace jejího autora a nositele role momentálního národního vůdce.

Obrození přitom mělo, samozřejmě, i obrovský modernizační obsah. Schopnosti, či odvaha vzdělávat se, soutěžit a vyhrávat, se masově šířily činností Sokola, turistikou, ale hlavně v průmyslu a vědě. Česká společnost měla schopnosti a možnosti odpovědět na omyly a chyby německého (rakouského) nacionalismu asymetricky – tedy kvalitou a tolerancí. Porazila sama sebe zrcadlením a opakováním všech, i těch nejhorších, omylů a chyb německého nacionalismu – následováním slepé spirály symetrické vzájemné

nechuti. Masarykův pokus o asymetrické vystoupení z této tradice prosazováním demokratické reformy Rakouska-Uherska byl ovšem poražen nejenom slepotou Vídně, ale stejně tak i českou „politikou“ exkluze. Masaryk se pak po první světové válce vytvořením Československa pokusil ještě jednou o totéž – o vytvoření občanského nadnárodního „malého Rakousko-Uherska“ - bez Rakous a bez Uher. Byl jedním z prvních, kdo pochopil sebevražednou slepotu konceptu jazykové výlučnosti „národní politiky“. Nedostatek kritické reflexe a ochoty srovnávat se se světem reality znamená, že v českém prostředí díky této tradici dodnes existuje velký potenciál zkratkovitých a extrémistických tendencí, které odmítají vidět společnost či národ jinak, než jako objekt osobních světotvorných konceptů. Český maloburžoazní „vůdce“, hrdina a génius sám pro sebe, není státníkem, který by sloužil myšlence povinnosti k zemi. Nevěří v udržování a zlepšování kvality. Věří v jednogenerační revoluci náhlého rozumového procitnutí a proměny světa, a nutně odmítá kontext a kontinuitu, jako zbytečný omezující závazek a pouto. „Zodpovědný pouze dějinám“ brzdí sám sebe po většinu času jenom nedostatkem charakteru, odvahy a důslednosti. V tomto ohledu je jenom malý rozdíl mezi přístupem Edvarda Beneše, československých komunistů, Václava Havla (jediného osobně statečného člověka z tohoto výčtu), či jeho následovníků v prezidentském úřadě, Klause i Zemana. Edvard Beneš však vyniká nad všechny ostatní svojí neronovskou ochotou zničit ve jménu osobní moci a mocenské vize samu podstatu demokratického politického systému a obětovat sám stát.

Nero nad Vltavou: Beneš byl dogmatik, přesvědčený hluboce o svojí hluboké vzdělanosti a intelektuální nadřazenosti nad velkou většinou domácích i zahraničních politiků své doby. Intrikářský úředník, který při kvalitním vedení mohl být určitě skvělým diplomatem, se bez dohledu jako prezident stal obětí vlastních fantazií. Přemýšlel o světě, státu a národu podobně, jako Charles de Gaulle nebo, ještě lépe, zachránce finské demokracie a státu Karl Gustav Mannerheim – ale bez jejich odvahy, realismu a disciplíny dokázal stvořit jenom tragickou frašku, na kterou nejvíce ze všech doplatil jeho národ. Jeho celoživotní utkvělou představou, a také největší intelektuální slabinou, patřící do veteše devatenáctého století, byla slepá víra ve světodějnou úlohu Slovanstva. Už jeho doktorská práce na právnické fakultě v Dijonu v roce 1908 nesla název: „Problém rakouský a otázka česká. Studie o bojích slovanských národů v Rakousku“. Za první světové války pak přednesl na Sorbonně celý cyklus přednášek, opět na téma „Slovanstvo“. Jeho filozofující, ne-praktické a ne-politické vnímání tématu je dodnes pozoruhodné především svojí selektivností – Poláci a problém Polska, jako nejbližší slovanský prvek v našem sousedství, pro něj nejsou dostatečně slovanské a příliš zajímavé. Považoval Polsko za zaostalé – už jenom proto, že se nezbavilo jím z principu nesnášené šlechty. Všechno nejdůležitější se pro něj v Evropě odehrává pod vlivem Ruska, které je pro něj „přirozenou“ protiváhou „navždy“ expanzivního Německa (němectví). Už zde byla u relativně mladého Beneše demokracie až na druhém místě. Věřil ve vůdcovský (státnický) princip, ve kterém jednotlivci, pouze schvalovaní poslušně následujícím národem, rozhodují o osudech států. Jeho okolí ho v tom, bohužel, podporovalo. Nositelé opačných názorů byli ostrakizováni. Realita, která neodpovídala prezidentovým koncepcím, neexistovala. Beneš založil nehezkou tradici slabošských českých prezidentských jájů, snadno manipulovatelných i jenom hraným obdivem, dotáženou o osmdesát let později k dokonalosti Václavem Klausem a Milošem Zemanem. Benešova „hvězdná chvíle“, a zároveň nejhlubší tragédie československé demokracie, začala v červnu 1941, kdy nacistické Německo napadlo svého spojence, stalinistický Sovětský svaz. Beneš, který se nikdy nevzpamatoval ze zhroucení svých předválečných schémat a šoku mnichovského diktátu, viděl v nové situaci vsutku historické vítězství svých idejí. Jeho protizápadní zatrpkllost teď získala velkého slovanského spojence, kterého, jak všechny přesvědčoval, znal lépe, než kdokoli jiný. Od této chvíle Beneš už zcela propadl svým od reality odtrženým fantaziím.

Jeho největší starostí a obavou v tom čase bylo, že mu Západ nedovolí návrat do poválečného Československa, pokud se nezaváže k plnění omezujících podmínek – především ve vztahu k sudetoněmeckému obyvatelstvu. Po vstupu Sovětského svazu do války se konečně cítil volný. Začal tvrdit, že po válce se Rusko stane nejvlivnějším a rozhodujícím hráčem evropské politiky, a že pro Československo je tedy potřeba aktivně usilovat o místo jeho prvního a nejvěrnějšího spojence – v protikladu s věčně protiruskými a nespokojenými Poláky, či nespolehlivým Západem. Masový vrah a diktátor Stalin, kterému věřil každé slovo, se pro něj stal jízděnkou zpět do vlasti – a zárukou úspěchu „vylikvidování“ více než třímilionové německé menšiny. Všem západním Spojencům do omrzení vykládal, že mezi ním a sovětským diktátorem existuje hluboký a upřímný vztah vzájemné úcty, posílený, jak jinak, Slovanstvím. Krátce řečeno, Stalin neměl na Západě lepšího advokáta a spolupracovníka, než byl československý exilový prezident Edvard Beneš. Dokládají to i záznamy a dokumenty o řadě schůzek mezi Benešem a sovětskými diplomaty v Londýně, kterým dokonce předával důvěrné materiály o polských a spojeneckých politicích.

Promýšlel megalomanské konstrukce poválečné proměny světa, který se, podle něj, pod vlivem Sovětského svazu bude „komunizovat“, a oslabené evropské mocnosti tomu nebudou mít sílu bránit. Proto je nutné už za války přitáhnout československé komunisty ke spoluzodpovědnosti za stát, a Československo s jejich pomocí „socializovat“. Tím se Československo, podle něj, mělo stát klíčovým státem evropské politiky, „ideologicko-politickým mostem“ mezi Východem a Západem. Komunisté v londýnské vládě, i Gottwaldova stalinistická klika v Moskvě mu, samozřejmě, vyjadřovali už jen obdiv a podporu. Ve světové politice se nenajde podobný příklad demokratického politika, který by dobrovolně, za trochu pochvaly a potlesku od masových vrahů a jejich přísluhovačů, navlékl hlavu do pomyslné oprátky komunistické diktatury. Tak proč mu přitom nezatleskat, soudruzi... Na konci války už bylo na jakoukoliv korekci této naivní komedie s tak tragickými následky zřejmě pozdě. Prezident Osvoboditel byl v té chvíli ve skutečnosti jen ubohým zrádcem. Do ponížení února 1948 přitom bylo ještě hodně daleko. Je nutné zmínit ještě jednu, hodně smutnou, stránku Benešova nedostatku charakteru. Jeho zdravotní stav byl posledních deset let jeho života natolik špatný, že kterýkoliv jiný zodpovědný politik by se v zájmu státu vzdal moci ve prospěch někoho jiného. Beneš, přesvědčený o svojí genialitě a nenahraditelnosti, se prezidentského úřadu držel i dávno potom, kdy z něj zůstala jenom nemohoucí tělesná schránka. Dlouhodobě trpěl Ménierovou nemocí s nepřekonatelnými záchvaty závratí, nevolností, častými migrénami a sluchovými halucinacemi (šelesty a později i narůstající hluchotou). Jeho stav se výrazně zhoršil po první mrtvici v roce 1943. V roce 1945 už fyzicky ani psychicky naprosto nestačil ani na vedení běžné agendy. Předseda národních socialistů Petr Zenkl, který ho po jeho návratu do Prahy navštívil, označil svoji reakci na stav prezidenta jako „zděšení“. Velká mrtvice v červenci 1947 Beneše odsoudila už jenom k živoření pod stálým lékařským dohledem. Do konce života chodil už jenom o holi, trpěl nesnesitelnými bolestmi hlavy a stále častějšími výpadky řeči.

Odsun nebo demokracie: Beneš programově zradil a prodal československou demokracii, a s ní i Československo samotné, Stalinovi. Fakt, že upřímně věřil, že s ním má zvláštní osobní vztah důvěry, která tomuto největšímu masovému vrahovi v dějinách nedovolí porušit dohodnuté projekty, je pak jistě za hranicí psychiatrické diagnózy. Odevzdal ještě za války Sovětům armádu, zpravodajské služby, i výstavbu všech bezpečnostních složek poválečného Československa. Přislíbil rozsáhlou „socializaci“, znárodnování, zákaz protikomunistické a protisovětské činnosti, úpravu školních osnov i propojení československého hospodářství se sovětskými pětiletkami. Bez slůvka odporu se vzdal Zakarpatské Ukrajiny. Obětoval životy tisíců lidí, odvečených, mučených a vězněných v stalinských lágrech. Za to všechno chtěl jedinou věc – aby ho Sověti podpořili ve vyhnání německy mluvícího obyvatelstva z Československa. Vědomě, a s tragickými důsledky pro celou zemi a miliony jejich občanů, vykšeftoval demokracii a vládu práva za etnickou čistku.

Už v jednáních v Moskvě v prosinci 1943 byl fascinován poznámkou Vjačeslava Molotova o tom, že diskutovaný poválečný odsun tří a půl milionů Němců z Polska je „maličkost“. A myšlenka etnického „vylikvidování“ německé menšiny potom obětoval úplně všechno. Odsun se stal nejlepší kouřovou clonou komunistického (sovětského) obsazování území a pozic. Odsun, na kterém se shodly všechny relevantní politické síly, a který měl slepou masovou, vskutku „celonárodní“ podporu, byl vyvážen ztrátou demokracie dávno předtím, než se komunisté skutečně chopili moci v únoru 1948. Formálně demokratické instituce formálně suverénního státu ztratily obsah už v roce 1945.

Závěr: Prezidentské volby v roce 2013 vyhrála další repríza „benešovské lži“. Milujeme svoje nenávisti, protože nemáme jiný, pozitivní, a do budoucnosti otevřený, program. Oč slabší je skutečný český patriotismus, o to silnější jsou krátkodobé hysterie a šovinismus. Málokdy přemýšlíme o kontextu, a to dnes chybí, především, i v diskuzích o komunismu a totalitě. Nepřemýšleli jsme. Stejně jako ve své době Edvard Beneš, i my jsme chtěli, aby komunismus (Stalin a všichni jeho následovníci až po Vladimíra Putina) byl dobrý... Stejně jako Beneš čekáme na osvícení a osvobození zvenku, místo toho, abychom zlepšení svého světa odpracovali doma. Postupně odchází poslední generace s historickou pamětí ideálů a omylů Československa – Pavel Tigrid, Jiří Gruša, Václav Havel, Petr Pithart, Pavel Kohout. Dnešní česká elita už žádnou historickou paměť, a z ní vyplývající pocit spoluzodpovědnosti, nemá. Jak ubývá Masaryka, přibývá Beneše. Cena za tuto slepotu byla stanovena už v den hanby, devátého července roku 1947. Toho dne, pronesl Jan Masaryk při odchodu z Kremle památné latinské proroctví: „Finis Bohemiae“ – „Je konec Čech“ (Československa). Kdyby jenom tušil, že benešovské lži a zbabělost budou populární ještě i po šedesáti šesti letech...

Převzato z www.pritomnost.cz

Tohle byste si měli přečíst
(píše o tom Týden v článku Markéty Bajerové)

V ČESKU ZEMŘOU DENNĚ ČTYŘI MUŽI NA RAKOVINU PROSTATY

Co je dobré pro srdce, nemusí prospívat ostatním orgánům, varuje nová studie. Podle zprávy amerického Národního ústavu pro výzkum rakoviny totiž omega-3 nenasycené mastné kyseliny mohou zvyšovat riziko rakoviny prostaty. Toto zjištění činí konzumaci lososa, pstruha nebo tuňáka pro muže nebezpečnější, upozorňuje časopis Time. Ve skutečnosti by to ale lidé neměli přehánět hlavně s potravinovými doplňky s rybím tukem. Zatímco příjem omega-3 nenasycených mastných kyselin, které jsou obsaženy především v rybím tuku, dosavadní výzkumy spojují s menším rizikem srdečních nemocí i Alzheimerovy choroby, na mužskou prostatu dobrý vliv prý nemají. Ve Spojených státech je přitom rybí olej oblíbeným potravinovým doplňkem. Nová studie amerického Národního ústavu pro výzkum rakoviny přitom tvrdí, že při konzumaci kyselin obsahujících hodně tuku z mořských ryb může stoupnout až o 40 procent nebezpečí rakoviny prostaty.

Neznamená to, že omega-3 kyseliny jsou závadné, ale že mastné kyseliny mají na tělo větší vliv, než se doposud myslelo. "Máme tendenci hovořit o dobrém a špatném, výživném a nevýživném jídle. Živiny, které obvykle nacházíme v rybách, sice mohou působit protizánětlivě, ale také vyvolat oxidační poškození DNA v buňkách," tvrdí vedoucí studie Theodore Brasky ze Státní univerzity v Ohiu.

Během výzkumu odborníci měřili hladinu omega-3 kyselin v krvi u 800 mužů trpících rakovinou prostaty a více než 1300 zdravých mužů. Z krve nemocných se při rozboru ukázalo, že výskyt omega-3 kyselin EPA, DPA a DHA obsažených v rybím oleji byl u nich vyšší. Brasky došel k závěru, že jedinci, v jejichž rodině byl výskyt rakoviny prostaty, by měli se svým lékařem konzultovat nezávadnost konzumace potravinových doplňků z rybího tuku, protože každodenní přísun těchto látek by byl obrovský. Lékař tedy doporučuje omezit jejich příjem (ne ho vynechat úplně). Podle doporučení Světové zdravotnické organizace bychom přitom měli sníst dva gramy omega-3 mastných kyselin denně, což je přibližně jedna stogramová porce vařeného lososa.

"Problém nastává v momentě, kdy vezmete jednotlivé složky potravy a vložíte je do jedné pilulky," vysvětluje americký odborník na rakovinu prostaty Andrew Vickers. Souhlasí s tím, že doplňky s rybím tukem představují relativně větší nebezpečí pro vznik rakoviny prostaty než přirozené zdroje nenasycených mastných kyselin. "Omega-3 mastné kyseliny zvyšují oxidativní narušení buněk prostaty, ale antioxidanty, které běžně získáváme konzumací ryb, zeleniny a ovoce, tyto účinky potlačují. Pokud se však mužům nedostává všech těchto složek a jedí pouze koncentrovaný rybí tuk, není to pro zdraví vhodné," říká. Odborníci proto doporučují jíst zdravě a vyváženě a doplňky užívat, pouze je-li to nutné. Braskyho studie není jediná, která upozorňuje na účinky omega-3 mastných kyselin. Loni výzkum uveřejněný v New England Journal of Medicine uvedl, že doplňky s rybím tukem nesnižují úmrtnost na srdeční příhody u lidí s vysokým rizikem kardiologických chorob, jak se naopak obvykle říká. Ještě je třeba zjistit, jak na zdravotní stav působí například léky snižující cholesterol a jaký je jejich vztah k mastným kyselinám. Pro větší objektivitu studie by také bylo třeba znát další okolnosti, například životní podmínky zúčastněných apod.

Rakovina prostaty postihuje především muže po padesátém roce života a málokdo ví, že v naprosté většině případů tuto nemoc neprovázejí žádné příznaky. Toto zákeřné onemocnění zabíjí v Česku denně až čtyři muže. Přednosta kliniky urologie na Karlově náměstí Tomáš Hanuš uvádí, že ve většině případů je to zanedbanost, protože pacienti jsou pozdě diagnostikováni. "Každý padesátník by měl přijít k urologovi na preventivní vyšetření, i když nemá žádné urologické potíže," varuje lékař.

FOTO PRO DNEŠNÍ DEN

Jak vypadali? Třeba je všechny poznáte.

PETROUŠKOVY PŘÍHODY (821)

O tom, jaká je kulturní úroveň národa všeobecně, svědčí neuvěřitelná řada ukazatelů. Svého času mezi ně patřil i stav veřejných WC i dalších takových zařízení v restauracích. Dlužno přiznat, že v tomto se naše země změnila hodně k lepšímu. Díky aplikovaným evropským normám jsou v našich restauracích velice slušné toalety, vybavené tekoucí teplou vodou a dalšími potřebnými komponenty. Jsou většinou čisté, udržované a v některých dokonce pouštějí meditační hudbu.

Ovšem do evropské úrovně (alespoň do té západní) máme v mnoha směrech ještě daleko. Minulý týden jsme byli na návštěvě v Bavorsku a v neděli jsme se potřebovali přemístit rychle do Prahy. Vlakem. Naši přátelé nás dovezli autem na nádraží městečka Marktredwitz, které je od Chebu, z něhož je vypravován rychlík do Prahy, co by kamenem dohodil. Mimochodem, cesta po německých dálnicích je velice příjemná. Nikde žádná reklama, žádný billboard, ani po stranách ani na mostech dálnice překlenujících. Jak mohou ti Němci bez reklam vydržet, že?

Marktredwitz je půvabné městečko a zrovna tak půvabné je i jeho nádraží. Vzorně upravené, koleje bez plevele, tolik rozšířeného na českých nádražích. Před nádražní budovou, v jejím vnitřku i na každém ze třech nástupišť stojí vždy několik vkusně vypadajících odkládacích košů. Jedny jsou na papír, druhé na plasty, jiné pak plechovky, což je zdůrazněno vkusnými obrázky. Před nádražní budovou a na každém nástupišti je dobře řešený rám s odpadkovým košem pro kuřáky. Nikde na zemi žádný nedopalek. Tomu odpovídá i vlak. Skví se čistotou, příjemnou vůní, moderním vybavením a dochvilností.

V Chebu přestupujeme na pražský rychlík. Jeho okna jsou pokryta jakousi šedivou patinou. Asi dlouho nemytá, dohadujeme se. Kdepak, oponuje nám v kupé sedící starší paní. Ta okna byla umývána, ale špinavou vodou. Proto je ta špína rovnoměrně rozložena na celých okenních tabulích, takže ven moc vidět není. Ani to není nutné, protože ostatní nádraží na trase do Prahy jsou stejná. Různě špinavá a zarostlá plevem. A ostatní vlaky stejně špinavé, vyjma Pendolin, o jejichž čistotu se stará zřejmě nějaká „spřátelená“ privátní firma mimo ČSD.

Tomuto obrazu se nevymyká ani nádraží pražské. Velké lopuchové listy „zdobí“ další nádraží na naší další moravské cestě. Například v Olomouci a jinde. Také Ostrava si se znaky zanedbanosti rovněž nezdá.

Moderní odbavovací hala pražského Hlavního nádraží si své okolí věru nezaslouží. Předvstupní prostor je pokryt cigaretovými nedopalky, o nějakých slušných a vhodných odpadkových koších si můžeme pouze nechat zdát. S tím se snoubí (stále ještě zánovní) popraskaná dlažba, o jejíž několik prohlubní zakopávají cestující bez rozdílu věku. Stejně tak vypadá i prostor chodníku s lavičkami a trávničky za ním. Až k zastávce tramvají v Bolzanově ulici jsou trávničky pokryty neuvěřitelným množstvím papírových i jiných odpadků. Pouze tříčlenná skupinka úklidových pracovníků Prahy 1 (dle nápisů na jejich oranžových vestách) zápasí na jednom konci s obrovským množstvím odpadků a nedopalků, které se snaží uložit do přinesených odpadových nádob. Jejich činění je však naprosto neúčinnou a zbytečnou, onou pověstnou kapkou v moři.

Na to vše se dívá nedávno znovu instalovaná socha prezidenta Thomase Woodrowa Wilsona, která svého času symbolizovala rozpad monarchie a vznik Československa. Doufejme, že si neříká něco v tom smyslu, jako „stálo nám to tehdy za to“? A co by těmto „sadům“ říkal Emil Frída, to si můžeme jen domýšlet. Rozhodně by nechtěl, aby devastovaly svým stavem jeho památku, jako „Vrchlického sady“.

Tři kontrolní otázky na závěr.

Je tento stav způsoben:

Za a/ tím, že poslanci a ministři nejezdí vlakem?

Za b/ tím, že České dráhy dostávají neúnosně vysoké státní dotace a členové správní rady a vedení jsou neúměrně vysoce honorováni?

Za c/ tím, že nám všem ten bordel všeobecně nevadí?

A, b, i c, jsou správně.

**Dnes má svátek MARTINA. Zítřejší, ve čtvrtek DRAHOMÍRA/DRAHOMÍR.
V pátek ČENĚK, v sobotu ILJA, v neděli VÍTĚZSLAV/VÍTĚZSLAVA,
v pondělí MAGDALÉNA/MAGDA, v úterý LIBOR/LARISA a ve středu
KRISTÝNA.
Nezapomeňte jim blahopřát.**

